

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. listopadu 2016, č. j. KUKHK-38540/DS/2016/Er, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. dubna 2018, č. j. 30 A 26/2017 – 38,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad v Trutnově (dále jen „městský úřad“) dne 26. září 2016 pod č. j. 2015/19414/SPR-S NOH rozhodl, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. června 2017. Vozidlem, jehož je žalobce provozovatelem, totiž řidič neznámé totožnosti dne 30.

července 2015 v 10:58 hod v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Svoboda nad Úpou, okr. Trutnov, na silnici I. třídy č. 14 v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity naměřena rychlost jízdy 66 km/h (po odečtení odchylky). Městský úřad proto žalobci uložil pokutu ve výši 1 500 Kč.

[2] Odvolání, v němž žalobce namítal, že měl městský úřad provést ústní jednání a že měl vést řízení o přestupku s řidičem vozidla, jehož totožnost mu žalobce sdělil, zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včas kasační stížnost, jíž se domáhal zrušení tohoto rozhodnutí a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Stejně jako v žalobě stěžovatel namítal, že žalovaný nijak neodůvodnil svůj závěr, že rychlost vozidla stěžovatele byla změřena automatizovaným technickým prostředkem užívaným bez obsluhy, přičemž jde o jednu z podmínek vzniku odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že povaha užitého rychloměru vyplývá z listin, které byly součástí správního spisu. Dále stěžovatel uvedl, že jeho zástupce se přibližně měsíc před podáním kasační stížnosti dozvěděl, že dle metodiky Ministerstva dopravy o automatizovaný prostředek nejde v případě, že je na místě měření zřízeno tzv. likvidační stanoviště (místo, kde policisté zastavují některé řidiče a projednávají s nimi přestupky na místě). Pokud by se žalovaný o této okolnosti ve svém rozhodnutí zmínil, mohl stěžovatel namítnout, že takové likvidační stanoviště bylo v místě měření zřízeno a nemohlo se tak jednat o automatizovaný technický prostředek.

[4] Stěžovatel rovněž zpochybňoval závěry žalovaného a krajského soudu ohledně rychlostního limitu v měřeném úseku. Dle jeho názoru byla alespoň v části měřeného úseku (v místě, kde začínala křižovatka a kde tím pádem přestávalo platit dosavadní dopravní značení) nejvyšší povolená rychlost 90 km/h. Stěžovateli není zřejmé, z čeho krajský soud dovozuje, že by rychlostní omezení přestávalo platit až na konci křižovatky. Žalovaný navíc neprokázal, že by v daném úseku byla umístěna dopravní značka omezující nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h. Stěžovatel to považuje za zásadní nedostatek napadeného rozhodnutí a trvá na tom, že žádná taková dopravní značka tam umístěna není. Až z rozsudku krajského soudu se stěžovatel dozvěděl, že existence rychlostního omezení je žalovanému známá z jeho úřední činnosti. Dle názoru stěžovatele však měl žalovaný tuto okolnost ve svém rozhodnutí rozvést a dát tak stěžovateli možnost ji zpochybnit. V tomto směru stěžovatel upozornil, že jeho námitky nelze označit za účelové jen proto, že je nevznesl již ve správním řízení, neboť takovou povinnost nemá. Důkazní břemeno o tom, že v měřeném úseku byla nejvyšší povolená rychlost stanovena odchylně od obvyklého rychlostního limitu mimo obec (90 km/h), nese jednoznačně žalovaný.

[5] Stěžovatel dále nesouhlasí s popisem místa spáchání deliktu. Namítá, že z formulace „v místě křižovatky“ nelze usuzovat, že nejvyšší povolená rychlost byla překročena

v celém měřeném úseku, který byl přibližně čtyřikrát delší než křižovatka. Právě proto, že se jednalo o úsekové měření rychlosti, měl být stěžovatel uznán vinným ze spáchání správního deliktu za celý měřený úsek. Za vzniklé situace se stěžovatel obává, že by mohl být znovu shledán odpovědným za protiprávní jednání ve vztahu k jiné části měřeného úseku (mimo křižovatku).

[6] Žalovaný na výzvu Nejvyššího správního soudu k vyjádření se ke kasační stížnosti pouze stručně a obecně vyjádřil souhlas se závěry krajského soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[8] Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. června 2017, se právnická nebo fyzická osoba dopustí *správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*. Odpovědnost provozovatele za takový správní delikt se odvíjí od splnění tří podmínek: *a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu* (§ 125f odst. 2 zákona o silničním provozu).

[9] Nejvyšší správní soud připomíná, že osoba, proti níž se vede řízení o přestupku či správním deliktu, není povinna se hájit, uvádět na svou obhajobu tvrzení a navrhovat důkazy k jejich prokázání (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. ledna 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, č. 3014/2014 Sb. NSS). Naopak je oprávněna „*uplatnit v žalobě všechny důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné, bez ohledu na skutečnost, že některé z nich neuplatnil v odvolacím řízení, ač tak učinit mohl*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. srpna 2008, č. j. 7 Afs 54/2007 - 62, č. 1742/2009 Sb. NSS). Rovněž „*skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní, automaticky neznamená, a s ohledem na princip plné jurisdikce ani nemůže znamenat, že tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které obviněný z přestupku poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřípustné*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. května 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, č. 3577/2017 Sb. NSS).

[10] Zůstal-li však účastník řízení o přestupku či správním deliktu před podáním žaloby pasivní, nemůže namítat nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí z toho důvodu, že se správní orgán s některou s jeho budoucích námitek nevypořádal (srov. již citované usnesení č. j. 7 Afs 54/2007 - 62). Jinými slovy, využije-li účastník řízení (obviněný) „*svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost, aby za obviněného ‚domyslel‘ všechna myslitelná nebo třebas i nepravděpodobná tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádal*“ (již citované usnesení č. j. 5 As 126/2011 - 68). Z toho především vyplývá, že není vadou napadeného rozhodnutí, že se žalovaný podrobně nezabýval povahou

použitého rychloměru [zda se jedná o automatizovaný technický prostředek ve smyslu § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu] a zvlášť neověřoval, zda byla před měřeným úsekem opravdu umístěna dopravní značka omezující nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h, neboť tyto námitky žalobce uplatnil až v žalobě.

[11] Možný úspěch námitek vznesených až v řízení před správním soudem závisí především na tom, zda správní orgány opatří takovou sadu důkazů, „*jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru*“, že obviněný přestupek (správní delikt) skutečně spáchal, a tyto důkazy nebudou v řízení před soudem věrohodně zpochybněny. Pokud nejsou skutková zjištění správního orgánu dostatečná (úplná), stačí v navazujícím řízení o žalobě předestřít jinou možnou variantu skutkového děje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. ledna 2016, č. j. 2 As 217/2015 - 47).

[12] Nejvyšší správní soud v tomto směru považuje podklady, na jejichž základě žalovaný rozhodoval (za situace, kdy zůstal stěžovatel – s výjimkou obecných procesních námitek – ve správním řízení zcela pasivní), za dostatečné. Žalovaný vyšel z oznámení o přestupku, k němuž byl přiložen záznam z rychloměru SYDO TRAFFIC VELOCITY společně s fotografií, na jejichž základě nelze mít pochybnosti o tom, že vozidlu registrovanému na stěžovatele byla v úseku, kde je rychlostní limit stanoven na 50 km/h, naměřena rychlost 69 km/h (po odečtení odchylky 66 km/h). Součástí správního spisu je i ověřovací list rychloměru, smlouva o jeho pronájmu, jakož i potřebné souhlasy a veřejnoprávní smlouva o měření rychlosti, které v úseku kolem křižovatky u městyse Mladé Buky prováděla Městská policie Trutnov. Nejvyšší správní soud přitom nepřehlédl, že v těchto listinách byl rychloměr SYDO TRAFFIC VELOCITY několikrát označen jako automatický technický prostředek bez obsluhy (smlouva o nájmu rychloměru – č. l. 7 správního spisu – a veřejnoprávní smlouva o zajišťování některých úkolů podle zákona o obecní policii – č. l. 6 správního spisu), a nebylo tak důvod o jeho povaze pochybovat či se jí zvlášť zabývat.

[13] Námitku ohledně neexistence dopravní značky omezující v daném úseku a v dané době rychlost považuje Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem za zcela účelovou. Stejně jako v případě povahy rychloměru neměl ani v tomto případě žalovaný důvod pochybovat o tom, že se před měřeným úsekem dopravní značka skutečně nachází. Existenci rychlostního omezení žalovanému potvrzovala vyjádření Policie České republiky k návrhu místní úpravy provozu na pozemních komunikacích (založená na č. l. 4 a 5 správního spisu), v nichž byl vysloven souhlas právě s umístěním dopravních značek omezujících nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h kolem křižovatky u obce Mladé Buky, přičemž měření rychlosti v daném úseku na základě veřejnoprávní smlouvy mezi městem Trutnov a městysem Mladé Buky mělo probíhat až do května 2018. Jelikož stěžovatel tyto podklady nijak nezpochybňoval (ačkoli k tomu měl ve správním řízení prostor), neměl žalovaný důvod ověřovat, zda je dopravní značka omezující rychlost v měřeném úseku stále na svém místě (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. července 2018, č. j. 7 As 174/2018 - 42).

[14] K vymezení místa spáchání přestupku formulací „v místě křižovatky“ se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 27. června 2018, č. j. 1 As 34/2018 - 35, kdy šlo rovněž o překročení nejvyšší povolené rychlosti v úseku kolem křižovatky u obce Mladé

Buky. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že posuzované jednání spočívalo v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v měřeném úseku jako celku (jak správně poznamenal krajský soud v nyní napadeném rozsudku). „*Úsekové měření se realizuje zaznamenáním času průjezdu vozidla na začátku a na konci měřeného úseku. Z tohoto časového intervalu a z délky měřeného úseku je následně vypočítána průměrná rychlost průjezdu vozidla celým měřeným úsekem. Jestliže správní orgán prvního stupně ve výroku napadeného rozhodnutí uvedl, že k překročení rychlosti došlo* ‚v místě křižovatky'*, nelze z toho dovozovat, že byl delikt spáchán na několika metrech uvnitř předmětné křižovatky. Z napadaného výroku se jednoznačně podává, že v daném případě šlo o překročení rychlosti zjištěné úsekovým měřením, tedy že vozidlo stěžovatelky projelo měřeným úsekem vyšší průměrnou rychlostí, než byla v tomto úseku nejvyšší dovolená rychlost. Údaj* ‚v místě křižovatky' *proto evidentně upřesňuje, v které části dané silnice k deliktu došlo, a lze jej proto chápat obdobně jako uvádění čísel popisných domů, v jejichž blízkosti došlo k přestupku na ulici ve městě. Správní orgán se tedy v souladu s požadavky formulovanými judikaturou co nejpřesněji snažil specifikovat místo, kde k deliktu došlo, přičemž do výroku výslovně uvedl nejlépe rozlišitelný orientační bod v blízkosti měřeného úseku, kterým byla právě označená křižovatka. Nejvyšší správní soud shledává, že takové vymezení místa deliktu je dostatečné pro přestupek, resp. delikt překročení nejvyšší dovolené rychlosti zjištěné úsekovým měřením.*" Nejvyšší správní soud též podotkl, že „*rychlost vozidla v hranicích předmětné křižovatky byla irelevantní, neboť delikt spočíval v porušení nejvyšší povolené (průměrné) rychlosti při průjezdu celým úsekem. Rovněž úprava rychlosti v hranicích křižovatky nebyla rozhodná.*" V nyní posuzované věci neshledal Nejvyšší správní soud se od citovaných závěrů odchýlit.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu